

Toekennen grafrechten aan 'willekeurige' nieuwe rechthebbende

24 augustus 2016

Vraag nummer: 47091

Hallo,

Van een aantal graven zijn de huurtermijnen verstreken. In de administratie zijn geen gegevens meer beschikbaar over de rechthebbende van de graven. Door middel van het plaatsen van een bordje bij de graven willen we mogelijke rechthebbende informeren dat de huurtermijn is verstreken en wij voornemens zijn het graf te gaan ruimen, tenzij een mogelijke geïnteresseerde in het hebben van het recht zich meldt.

Deze werkwijze maakt het mogelijk dat iedere willekeurige zich meldt als geïnteresseerde als nieuwe rechthebbende. Het kan ook een persoon zijn die geen familiale betrekkingen heeft met de diegene die in het graf is begraven.

Ik heb twee vragen:

1. Kan iedere willekeurig persoon zich als nieuwe rechthebbende "aanmelden" voor het graf dat we willen ruimen vanwege het verstrijken van de huurtermijn en het ontbreken van een rechthebbende?
2. Als meerdere mensen zich melden als nieuwe rechthebbende, hoe maak je uiteindelijk de "keuze" wie de nieuwe rechthebbende is?

Zijn voor beide vragen een set criteria voorhanden waarop te toetsen is? Of wellicht dat u voorbeelden heeft van hoe andere gemeenten hiermee om zijn gegaan?

In afwachting van uw reactie. Alvast bedankt.

Antwoord:

Geachte heer of mevrouw,

Ik zie weinig problemen met 'willekeurige personen' die zich aanmelden als nieuwe rechthebbende voor een graf.

Ik zie geen enkel probleem als de huurtermijn verstrijkt of al verstreken is en iemand dus bereid is om kosten te maken voor behoud van het graf. Wie er voor wil betalen, heeft blijkbaar een (emotioneel) belang, ook al is de relatie voor derden niet direct duidelijk. Ik ken bijvoorbeeld een voormalige werkgever die wilde betalen voor het graf van een voormalige medewerker.

Ik zou als begraafplaathouder blij zijn dat er iemand is die de verantwoordelijkheid op zich wil nemen en er iets voor wil betalen. Begraafplaatsen zijn er per slot om graven in stand te houden.

Alleen als het gaat om graven voor onbepaalde tijd waar nog ruimte in zou zijn voor nieuwe begravingen, lijkt het mij redelijk en logisch dat men als belangstellende een bepaalde bloedband of vriendschap aannemelijk moet kunnen maken. Anders geef je mensen gratis grafruimte cadeau; dat gaat te ver als het om vreemden gaat.

Als meerdere mensen zich melden voor een graf is het simpel: de eerste die zich aanmeldt kan het grafrecht krijgen. Er zijn immers geen criteria dat alleen kinderen of alleen oudste dochters of alleen mensen met een vriendschap van minstens 25 jaar een grafrecht mogen krijgen. Men kan als begraafplaats niet zeggen: 'We openen nu voor 6 maanden de inschrijving en aan het einde van die termijn gaan we afwegen wie naar onze mening de grafrechten zou moeten krijgen'. Zo zijn de regels in de verordeningen en reglementen niet en er zijn geen criteria om tussen nabestaanden te kiezen,

behalve wanneer er een testament is waarin de overledene de grafrechten voor een bepaalde persoon bestemt. Maar misschien meldt die persoon zich niet eens. Dan kunnen de grafrechten ook niet ongevraagd worden toegekend.

Ik zou de persoon die zich als eerste meldt met een schriftelijke aanvraag, de grafrechten geven. Dit om zowel hele praktische als juridische redenen.

Eigenlijk hoort het zo te zijn dat als iemand zich om 10.00 uur bij de gemeente meldt om de grafrechten te krijgen, hij om 10.15 uur weer kan vertrekken met de schriftelijke bevestiging dat hij de grafrechten heeft. De vraag wie de grafrechten zou moeten krijgen doet zich meestal alleen voor als de gemeente aanvragen niet meteen afhandelt, maar een aantal weken of maanden laat liggen en er dan meerdere aanvragen binnen druppelen. Als een aanvraag meteen zou worden afgehandeld, zou zich de vraag of iemand anders de rechten ook zou moeten krijgen, niet meer voordoen. De 2e of 3e aanvrager zou de reactie krijgen dat de rechten al aan de 1e aanvrager verleend waren. Als de 2e of 3e aanvrager het daar niet mee eens is, kan hij zich tot de 1e aanvrager wenden om de rechten te krijgen. Lukt dat niet en is hij het daar niet mee eens, dan is er de mogelijkheid naar de rechter te gaan. Dit is het systeem om problemen op te lossen.

Er is ook een goede juridische reden om de eerste aanvrager de rechten te geven. Namelijk dat er voor een begraafplaatshouder geen taak is weggelegd om tussen meer aanvragers te kiezen. Er is geen wettelijke norm en ook geen door de rechtsgeleerde literatuur of jurisprudentie aanbevolen norm om de grafrechten wel aan de ene en niet aan de andere aanvrager toe te kennen.

Stel dat de ene week een zoon en de andere week een dochter om de grafrechten vraagt, wie zou men de rechten moeten verlenen? Ik zou het niet weten, als ik niet 'wie het het eerst vraagt' als criterium zou hanteren.

De begraafplaatshouder heeft ook helemaal geen inzicht in onderlinge verhoudingen van mensen. Het zou best kunnen zijn dat een verre neef of een buurvrouw zich tien jaar lang wel om de overledene heeft bekommerd en de eigen kinderen niet. Wie zou dan de grafrechten moeten krijgen, als men die zou vragen?

Er is geen ander objectief hanteerbaar criterium dan 'wie het eerst komt, het eerst maalt'.

Alleen als er een rechtsgeldig testament of codicil is waarin de vorige rechthebbende van het graf zich uitdrukkelijk uitspreekt over wie de grafrechten zou moeten krijgen, heeft de begraafplaatshouder een handvat. Maar als hij toevallig al eerder de rechten aan een ander heeft verleend, kan hij dat besluit niet zomaar intrekken. Alhoewel, hier is wel wat jurisprudentie over, maar die jurisprudentie is deels tegenstrijdig. De commissie bezwaarschriften van een gemeente vond dat een erfgenaam onder algemene titel geen aanspraak had op de grafrechten, maar een rechter vond in een andere zaak van wel. In hoger beroep werd het allemaal nog onduidelijker. Daar kunnen begraafplaatshouders in de praktijk niets mee.

Met vriendelijke groet,

mr W.G.H.M. van der Putten

TIP

Laat nabestaanden niet onnodig zoeken naar oude polissen. Registreer of u een uitvaartverzekering hebt op uitvaartverzekeringsregister.nl

Ook verstandig om in te vullen als u GEEN verzekering hebt.

TIP

[Vergelijk snel en eenvoudig offertes van uitvaartondernemers](http://Uitvaartoffertes.nl) via de site Uitvaartoffertes.nl

TIP

Buitenhuis La Hardoye: een paar dagen weg of een of meer weken vakantie voor 2 tot 10 personen in Frankrijk. Prachtig sfeervol zeer ruim vakantiehuis met meerdere zitkamers, open haard op 'kasteelformaat', met grote tuin, twee terrassen, eigen beekje en boomgaard op de grens van de Franse Ardennen en de Champagne. Slechts 340 km van Utrecht.

www.vakantiehuis-ardennen.info

TIP

Bron: www.uitvaart.nl/juridisch/begraven/eigen-graf-particulier-graf-of-familiegraf/toekennen-grafrechten-aan-willekeurige-nieuwe-rechthebbende/47091

Bezoek ook eens de video- adviesrubriek: Infotheek - reportages - kijkersvragen - juridische vragen en antwoorden ([klik hier](#)).

Stel een vraag:
